

Guía Docente						
Datos Identificativos				2017/18		
Asignatura (*)	Introducción á Botánica: Botánica xeral		Código	610G02023		
Titulación	Grao en Bioloxía					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6		
Idioma	Castelán/Galego					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Bioloxía					
Coordinación	Fagúndez Díaz, Jaime	Correo electrónico	jaime.fagundez@udc.es			
Profesorado	Cremades Ugarte, Javier	Correo electrónico	javier.cremades@udc.es			
	Díaz Tapia, Pilar		p.diaz@udc.es			
	Fagúndez Díaz, Jaime		jaime.fagundez@udc.es			
	Pimentel Pereira, Manuel		m.pimentel@udc.es			
	Sahuquillo Balbuena, Elvira		elvira.sahuquilllob@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Iniciación á Botánica ou ciencia que se encarga do estudo dos diferentes grupos de organismos clasicamente coñecidos como vexetais, integrando información doutras materias (fisioloxía, anatomía e histoloxía vexetal, bioquímica, xenética, ecoloxía, etc) e que capacita ao alumno para traballar en diferentes ámbitos: como investigador, docente, na asesoría ambiental, a agronomía e a etnobotánica.					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Recoñecer distintos niveis de organización nos sistemas vivos.
A2	Identificar organismos.
A4	Obter, manexar, conservar e observar espécímenes.
A7	Reconstruír as relacións filogenéticas entre unidades operacionais e pór a proba hipóteses evolutivas.
A19	Analizar e interpretar o comportamento dous seres vivos.
A22	Describir, analizar, avaliar e planificar o medio físico.
A29	Impartir coñecementos de Bioloxía.
A30	Manexar adecuadamente instrumentación científica.
A31	Desenvolverse con seguridade nun laboratorio.
A32	Desenvolverse con seguridade no traballo de campo.
B1	Aprender a aprender.
B6	Organizar e planificar o traballo.
B8	Sintetizar a información.
B12	Adaptarse a novas situacions.

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	
-Desenvolver o hábito e a capacidade para o manexo adecuado e crítico da bibliografía.		B1 B8
-Incentivar un maior interese e motivación para o aprendizaxe da Botánica, como unha ciencia imprescindible para a súa completa formación como Biólogos.		B6 B12
-Entender os tipos de reproducción e ciclos biolóxicos característicos dos distintos grupos vexetais.	A19	

- Desenvolver as capacidades de observación, descripción e identificación de organismos vexetais.	A1 A2 A4		
-Aprender as técnicas básicas de traballo de campo e laboratorio en Botánica.	A30 A31 A32		
- Interpretar as evidencias das relacións evolutivas entre os organismos vexetais.	A7		
- Comprender a organización taxonómica dos organismos vexetais e a súa nomenclatura.	A1 A2 A7		
-Coñecer a diversidade vexetal e os niveis de organización morfolóxica.	A1 A2 A29		
- Desenvolver as capacidades de observación, descripción e identificación de organismos vexetais.	A4 A19 A22		
-Coñecer a diversidade vexetal e os niveis de organización morfolóxica.	A1 A2		

Contidos	
Temas	Subtemas
Teoría: Introducción e xeralidades	1 Encadre dos vexetais nos seres vivos. Relacións evolutivas e importancia da filoxenia. Carácteres e principais grupos. 2 Niveles morfolóxicos de organización dos vexetais. Evolución de talófitos a cormófitos. 3 Reprodución. Alternancia de fases nucleares e de xeracions. Ciclos biolóxicos. 4 Sistemática, nomenclatura e taxonomía dos vexetais.
Teoría: Grupos vexetais	5 As plantas con flores. Carácteres xerais e ciclo de vida dos espermatófitos. 6 Morfología e bioloxía floral dos espermatófitos. 7 As anxióspermas (dicotiledóneas e monocotiledóneas) e ximnospermas. 8 As plantas sen flores. Carácteres xerais dos embriófitos. Os embriófitos vasculares. Carácteres xerais e ciclo de vida dos pteridófitos. 9 Os embriófitos prevasculares. Carácteres xerais e ciclo de vida dos briófitos. 10 Moneras e protistas fotosintéticos. *Cianofíceas e algas eucariotas. 11 Os fungos e outros organismos heterótrofos. Simbiosis fúnxicas.
Teoría: Introducción á Conservación vexetal e Xeobotánica	12 A conservación da biodiversidade vexetal. Ameazas e estratexias de conservación. 13 A Xeobotánica como ciencia integradora. Os reinos florísticos e as principais formacións vexetais da Terra.
Seminarios	1 Diagramas e fórmulas florais. Claves de identificación (2h). 2 Seminario sobre plantas vasculares e prevasculares (2h). 3 Ciclos de vida de algas e fungos (2h). 4 Estudos comparados de organismos (1h).

Prácticas	1 Observación de vexetais terrestres no seu medio natural. Recolección e métodos de conservación. 2 Observación e descripción de anxiospermas dicotiledóneas. 3 Observación e descripción de anxiospermas monocotiledóneas. 4 Observación e descripción de ximnospermas. 5 Observación e descripción de pteridófitos. 6 Observación e descripción de briófitos. 7 Observación e descripción de algas macroscópicas. 8 Observación e descripción de algas microscópicas. 9 Observación e descripción de fungos.
Estudo de casos	1 Recolección, identificación e conservación de dúas anxiospermas dicotiledóneas. 2 Recolección, identificación e conservación de dúas anxiospermas monocotiledóneas. 3 Recolección, identificación e conservación de dúas ximnospermas. 4 Recolección, identificación e conservación dun fento e un brión. 5 Recolección, identificación e conservación de dúas macroalgas de diferente división. 6 Recolección, identificación e conservación dun fungo superior e un liquen.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A2 A4 A22 A32 B1 B6 B8 B12	1	22	23
Prácticas de laboratorio	A30 A31	18	9	27
Sesión maxistral	A1 A7 A19 A29 B1 B6 B8 B12	21	52.5	73.5
Seminario	A7 A1 B1	7	17.5	24.5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Estudo de casos	O alumno deberá colleitar, identificar, preparar e presentar conservadas adecuadamente 12 exemplares representativos da diversidade vexetal segundo indícase no temario (4 anxiospermas, 2 ximnospermas, 1 fento, 1 brión, 2 macroalgas de distinta división, 1 fungo superior e 1 liquen).
Prácticas de laboratorio	O alumno terá que realizar descripcións macroscópicas e microscópicas de organismos vexetais representativos dos distintos grupos e completar un guión disponible con anterioridade á práctica e que será avaliado. Na primeira práctica realizarase unha saída á contorna próxima durante unha hora para a aprendizaxe da recolección do material representativo dos distintos grupos vexetais que estudarán no laboratorio.
Sesión maxistral	O profesor impartirá os conceptos básicos para a comprensión da materia axudándose de presentacións que porá a disposición dos alumnos.
Seminario	O alumno deberá resolver distintas cuestións ou preparar de forma autónoma algúns dos contidos da materia. O traballo do alumno será posto en común durante as distintas sesións nas que se someterá a discusión e, no seu caso, avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
--------------	-------------

Seminario	Atenderase ao alumno de xeito personalizado para todas aquelas dúbidas ou cuestiós que lle xurdan nas distintas metodoloxías empregadas.
Prácticas de laboratorio	
Estudo de casos	
Sesión maxistral	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Seminario	A7 A1 B1	Avaliarase o traballo realizado polo alumno nas sesións interactivas así como a súa actitude e participación nas mesmos.	5
Prácticas de laboratorio	A30 A31	Avaliarase o cuestionario que o alumno deberá completar sobre os contidos das prácticas.	15
Estudo de casos	A2 A4 A22 A32 B1 B6 B8 B12	Avaliarase a calidad e presentación do material de herbario das 12 especies entregadas.	15
Sesión maxistral	A1 A7 A19 A29 B1 B6 B8 B12	Avaliarase mediante unha proba obxectiva escrita que incluirá preguntas tipo test, definicións, preguntas curtas e temas a desenvolver.	65

Observacións avaliación

Para poder superar a materia na primeira oportunidade será necesario ter unha participación da menos un 70% das actividades availables programadas. Igualmente o alumno deberá obter polo menos a cualificación de 4,5 sobre 10 puntos na teoría (proba obxectiva escrita e seminarios), e 4 sobre 10 na parte práctica, no que puntúa a 50% o estudo de casos e o cuestinario de prácticas.

Para poder superar a materia na segunda oportunidade (xullo), o alumno, en función do resultado da súa primeira avaliação, deberá realizar unha proba obxectiva escrita e superar a avaliação da parte práctica. A necesidade de realizar unha ou ambas as probas de recuperación indicarase nas cualificacións da primeira oportunidade.

As cualificacións obtidas nas actividades availables serán conservadas só durante o correspondente curso académico salvo a parte práctica. Para obter a cualificación de "non presentado" o alumno non poderá participar en máis dun 30% das actividades availables programadas. No caso dos estudiantes con dedicación a tempo parcial ou de modalidades específicas de aprendizaxe e apoio á diversidade, a avaliação das probas obxectivas será a mesma, e a avaliação contínua da participación poderá sustituirse por un traballo individual proposto polo profesor e avaliado en titorías.

Fontes de información

Bibliografía básica	Teoría:BARNES, C. (2001). Invitación a la Biología. PanamericanaDIAZ-GONZALEZ, T.E.; FERNÁNDEZ-CARVAJAL, M.C. & FERNÁNDEZ, J. A.(2004). Curso de Botánica. Ediciones Trea, Gijón.FONT I QUER, P. (1982). Iniciación a la Botánica. Editorial Fontalba.FONT I QUER (1987). Plantas medicinales. El Dioscórides renovado. Labor.FONT I QUER, P. (1993). Diccionario de Botánica. Labor, Barcelona.IZCO, J.; BARRENO, E.; BRUGUÉS, M.; COSTA M.; DEVESA, J.; FERNÁNDEZ, F.; GALLARDO, T.; LLIMONA, X; SALVO, E; TALAVERA, S. & VALDÉS, B. (2004). Botánica. McGraw-Hill, Madrid.NABORS, M.W. (2006). Introducción a la Botánica. Pearson.REECE, C. et al. (2008). Biology. Pearson International EditionSCAGEL, R.; BANDONI,R.J.; ROUSE,G.E.; SCHOFIELD, G.E.; STEIN,J.R. & TAYLOR,T.M.(1987). El Reino Vegetal. Omega, Barcelona.STRASBURGER, E., F. NOLL, H. SCHENCK & A.F.W. SCHIMPER. (2004). Tratado de Botánica (actualizado por P. SITTE et al.) Omega, Barcelona. Prácticas:
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Botánica sistemática: Criptogamia/610G02024

Botánica sistemática: Fanerogamia/610G02025

Xeografía botánica: Xeobotánica/610G02026

Observacións

<p>É altamente recomendable superar esta materia para poder cursar calquera das que continúan o temario.</p>

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías